

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók
könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadóhivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.

Hat hóra 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szög 1 ft 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

A korcsmai hitel.

II.

Ha az 1883. évi XXV. t. cikknek az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló intézkedése az uzsorát a gyakorlati életben kellő határok közé szoríthatja: nemesak az egyesek vagyona megmentése körül tesz — eléggé meg nem hálálható szolgáltatásokat, hanem, amire mi még nagyobb súlyt fektetünk: népiünk ellazult erkölcsi életében forduló pontot képezhet az üdvösebb irányra.

Értjük: az iszákosság korlátozását.

Fontosabbnak tartjuk e baj elleni orvoslásnak behozatalát az uzsora-korlátozási intézkedésnél, annál is inkább, mert ezen baj, kapcsolatban az uzsorával, még szélesebb pusztításokat okoz, mint az uzsora egyedül; egész osztályok, községek, népesoportok görnyednek ennek megsemmisítő sulya alatt, s az erkölcsi élet féktelenségei által annyira van megtámadva, hogy generációkra lesz szükség, míg e bajból üdvös és hatásos intézkedések alkalmazása mellett az érintett osztályok megmenekülnek s az emberi társadalom méltó részeseivé lesznek.

Barsvármegye, kivált felső részében, mélyen van impregnálva e bajjal. Nem is kerülte ez ki a megye közönségének figyelmét, sőt gondoskodásának kiválóbb tárgyát képezte, midőn kebeléből egy bizottságot alkotott az iszákosság ellen teendő ezélszerű intézkedések meghozatala és életbeléptetése tárgyában.

Hogy a kiküldött bizottság eddig javaslatát be nem terjesztette, annak magyarázatát abban véljük föltalálni, hogy működésére kellő alapot a törvényekben nem találhatott; most, hogy a főnhivatolt törvény a korcsmai hitelre nézve is tartalmaz intézkedéseket, erősen hiszünk, hogy a kiküldött bizottság véleményes javaslatát hova-hamarább beterjesztendi.

És így már ez oldalról nézve, — hogy törvényes alapot lelhetünk az iszákosság meggátolásul szolgáló szabályzat és intézkedések megtételére, — nagyobb horderővel bírónak kell tekintenünk az 1883. évi XXV. törvényezikket.

Aki megyénknek különösen felső részét behatólag vizsgálja s a mostani állapotokat a régiakkal — pedig azok a feudális korszak virágzását tüntetik föl — egybeveti, lehetetlen, hogy fájdalmat ne érezzen azon hanyatlás fölötte, mely a régi állapothoz képest, lépten-nyomon szemébe ötlük. Anyagi — úgy, mint szellemi tekintetben nem előmenetel, hanem visszaesés a sötétebb korba, laza erkölcsök és bizonyos elvadulás jellemzik ottani népiünk legalsóbb osztályát; s mindezeknek okozója: az iszákosság, különösen a mértéktelen pálinka-ivás.

A „spiritusz“ — megyénk bizonyos részeiben egyedüli kereskedelmi cikk; az üzérkedők, uzsorások eldorádója ez. Faluhelyeken ép úgy, mint városi községeinkben, minden — néhány gramm czukrot s paprikát áruló üzér nyitott helyiséget tart, czéjjegyzést szerez, de nem ám azért, hogy fűszerrel kereskedjék, hanem: hogy szeszt, spirituszt kiesinyben-nagyban árulhasson; és egy nap több spirituszt ad el, mint bármely más árut egész esztendőben; boldogul, gyarapszik: de körülötte pusztítást tesz a spiritusz mindenfelé, mintha égő lángja hamvasztana el mindent.

Bizony, ha itt rendszabályokról nem gondoskodunk, melyek a baj orvoslására szükségesek, majd csak rövid időn tapasztalni fogjuk,

hogy a kivándorlás nálunk is épen úgy el fog harapódzni, mint Sáros-vármegyében, vagy pedig majd nem lesz kivándorlás Amerikába, hanem a tulvilágba; legalább az utóbbi népszámlálási adatok — hogy a népesség fogy — e mellett látszanak bizonyítani s ily következtéseket kihozni.

E helyen tehát nagy föladat jár a törvény által dekretált közegek működésére; de kivált társadalmi s erkölcsi életünk főbb tényezőinek, mint a papok, tanítók s intelligenciának azon s olynemű buzgóságára: hogy vállvetve, egymást támogatva igyekezzenek összesen s egyenként, nyert és nyerendő hatáskörükben a baj ellen föllépni, tenni mindaddig, míg az ki nem irtatik.

Egy perezig sem kételkedünk, hogy érintett tényezőink működésének meglesz a kívánt sikere s eredménye.

Menjünk fürödni!

Rekkenő a hőség, bekövetkeztek a forró nyári napok, künn a szabadban ép oly tikkasztó a lég, mint a házak belsejében. Nem csoda, ha enyhet, üdülést ohajt minden ember, legyen az akár mezei munkás, akár szobában foglalkozó egyén.

Még a kávéházak, fagyaldák és sörödék hűvös helyiségeinek törzsvendégei is érzik a nyomasztó hőség kellemetlen hatását. Ezek is, amazok is vizbe kíváncsiak.

„Gyerünk fürödni!“ — ez a jelszó, ez most a program.

Egyik nehézkesnek, lankadtnak érzi magát, másik a forróságtól akar menekülni, a harmadik ismét egy másik okból, talán csak pusztán időöltésből dobja magát a fürdővíz hullámai közé; mindenik talál a fürdőben valami jót, kellemest, de arról a legtöbbnek nincs helyes fogalma: miért teszi ezt nyáron? s miért nem teszi ugyanezt télen is?

„Mert most meleg van, télen pedig hideg“, — ezt vála zolja a legtöbb ember.

Pedig e kurta felelet épen nem korrekt, mert ha akarom — nagyon is „átalános“, ha akarom — nagyon is „egyoldalú“.

A fürdés ép olyan hasznos télen, ősszel és tavasszal, mint nyáron. Alapjában véve — a fürdés szükségessége és hasznossága nincs kizárva még a leghidegebb évszaktól sem; és hogy az emberek legtöbbje mégis oly kevésszer fürdik a hidegebb évszakokban: annak főokát abban találjuk meg, hogy a legtöbb ember nincs tisztában a napenkénti „mosdás“ lényegével, nem tudja, miért mosdik, és nem tudja, miért fürdik? Amily magyarázatot tud adni valaki a mosakodásnak, ép olyan fogalmait vannak a fürdésről is: s így, amily arányban szeret mosakodni, ugyanily mértékben kívánja a fürdőt, vagy idegenkedik attól. Sőt igen sokan még a nyári évszakban sem használják a fürdőt, ha erre a nap forrósága által kényszerítve s utalva nem volnának. Vannak — habár kevesebb számmal — oly egyének is, kik éveken át egyetlen egyszer sem fürödnek; no, ezekről meglehetünk győződve, hogy a napi mosdással is nagyon keveset törődnek, ömiattuk ki nem fogy a kutból, vagy folyóból a víz soha.

Ilyen víz-megvető példányokat leginkább találhatni a munkás osztály között, kik részint elfoglaltságuk, részint a megszokás következtében, nem sokat adnak a mosdásra, még kevesebbet a fürdésre.

„És mégis egészségesek!“ — mondják sokan olvasóim közül.

Egészségesek, — megengedem, mert a nehezebb foglalkozással járó, erősebb fokú hőkigőzöltség (izzadás) megnyitja — s ugyszólván kimossa a testbőr likaesait, melyeket a hanyag életmód mindenféle piszokkal betapasztott s így ezen számtalan apró nyílásokat képesíti az okvetlenül szükséges kipárolgásra és ezáltal utat nyit az egészséghez szintén szükséges levegő behatolására.

Azonban a munkásosztály ezen egészsége csak látszólagos és rövidebb tartamu, mint az intelligens osztályé, mely okszerűbben gondozza egészségét. Mert, igaz ugyan, hogy a betegségi esetek (a munka edző természeténél fogva) ritkábban fordulnak elő a munkásosztálynál, de bizonyos időre mindegyiknél bekövetkezik

a betegség, még pedig többnyire oly súlyosan, melyből nincs kigyógyulás többé. A hanyagul gondozott egészség megtörött erejét csak ideiglenesen éleszti s edzi a munka természetes gyógyereje.

Az egészségesebbnek látszó munkásosztály életideje sokkal rövidebb tartamu, mint az egészségét gondozó értelmi osztályé.

A munkás kevesebbszer beteg, mint az intelligens egyén, de élettartama sokkal rövidebb és hamarabb elhal, mint emez.

E különbség szomorú oka a mosdás és fürdés elhanyagolásában rejlik. Pedig a mosdásra és fürdésre a munkás előtt nincs elzárva az alkalom, és ő bizonyára föl is használná azt, de nincs meggyőződve annak hasznos és szükséges voltáról.

Egyébiránt az értelmi osztálynál is a víznek külsőleg való használatát nem annyira az egészségi szempont, mint inkább az izlés és széptani okok tartják érvényben. Mosdunk, fürdünk azért, hogy tiszták, csinosak (és sokak szerint: szépek) legyünk. Szerencse, hogy hűségünk e tekintetbeni kielégítésével szolgáltat teszünk — habár öntudatlanul — egészségünknek.

Elmondjuk ugyan — persze csak a hűség palástolására — hogy a fürdés és mosdás egészséges, de biz e kifejezés igen sokaknál csak „frázis“, mert a víznek egészségünkre gyakorolt jó hatásait, egészségtani szempontból nem sok egyén tudja megmagyarázni. Pedig saját érdekében illik és kellene is tudni mindenkinek, mennyiben használhat egészségének a víz alkalmazása által.

Tudnunk kell, hogy az emberi test bőrfelületén tömérdek számu, piezinyke likaesok vannak s ezek arra valók, hogy magukon át kibocsájtsák mindazon gázokat és nedvességeket, melyek a test belsejében fölöslegesek, sőt káros hatásnak. Tudnunk kell, hogy az emberi test felületén lévő, láthatatlan, apró likaesok, ha egymásmellé helyeztetnének, akkora nyílást fognának képezni, melybe egy emberi fej beilleszthető. E esővecskéken át, csak egy nap alatt is — nagymennyiségű párolgas vonul keresztül a test belsejéből, melyben a nedvesség meglepő mennyiségben foglal helyet. E számos kigőzölgesi esővek csak úgy felelhetnek meg hivatásuknak, ha azok tisztaságára fölügyelünk, mert ha azok a piszok és más egyéb sűrű anyagok rárakódása következtében bedugulnak: akkor a kigőzölgesi procezsszus is megakad s ez által az egészségi állapot ki van zökkenve rendes menetéből.

Be van bizonyítva, hogy azon esetben, ha testünk felületének, legkevesebb kétharmad részét áthatlan anyaggal betapasztanók: az esetben megszűnnék bennünk az élet, mert a be nem tapasztott egyharmad testrészt likaesai elégtelenek volnának az élethez okvetlen szükséges kipárolgás eszközlésére.

Már pedig, ha meggondoljuk, hogy sulyra nézve az emberi testben kétszerannyi a víz anyag, mint az egyéb alkatrészek összevéve: úgy elképzelhetjük azt is, hogy a roppant víz-anyagból csak egy napon át is, nagy mennyiségű nedvességnek kell kipárolognia a bőr likaesain keresztül; de amellet figyelembe kell vennünk azon körülményt is, hogy a kipárolgást nagyban gátolják a likaesok időnkénti bedugulásai, melyek kívülről a piszok és por következtében állnak elő, belülről pedig a kipárolgó víz-anyag hagy hátra bennük szilárdabb lerakodmányokat.

Ha tehát a test kétharmad részén a likaesok aktív elzárása képes előidézni a halált: úgy a likaesok passzív bedugulása okvetlenül — kell, hogy az egészségnek hátrányára és rongálására alkalmas és módot idézzen elő. E baj elhárítására szerencsés közvetítő a víz, mely — azon tulajdonságánál fogva, hogy a szilárdabb anyagok nagy részét feloldani képes, — testünk likaesait kitisztogatja, mert a bennük lerakodott anyagokat s a kívülről rájuk tapadt szennyet föloldja, eltávolítja, kimossa s ez által megnyitja bennük a közlekedést a kipárolgásra és a szintén szükséges lég-behatolásra is.

Bőrünk csatornáinak tisztogatását tehát naponként a mosdás végezi. Amde tudnunk kell azt is, hogy az arcz és nyak megmosásával csak csekély mérvben tettünk eleget a csatornatisztítási kívánalmaknak, mert épen arczunkon vannak legritkábban elhelyezve az izzadság likaesai. Egyedül homlokunk képez e tekintetben kivételt az arcz likaesaival szemben; ezért van, hogy mosdaskor kellemesebb érzést tapasztalunk homlokunkon (mert itt számosabb csatornák vannak), mint arczunkon, vagy nyakunkon.

Egy-egy négszöghüvelnyi területet véve összehasonlítási alapul: egy ily térben az ember nyakán és hátán 400 likaeska található, az arcon pedig 540; míg a hason és mellen már 1130, a homlokon 1258, a talpon pedig 2685 nyilas van ugyanakkora térben.

Könnyű tehát elképzelni, mily kis részben tisztogatjuk ki az izzadság esatornáit, ha — a fürdés mellőzésevel — egyedül a mosásra szorítkozunk. Nem is lehet eléggé hálásabb dolgot önmagunk iránt eszelekednünk, mint ha a vizet minél gyakrabban használjuk fürdőnek.

Itt megjegyzem, hogy nem a gyógyfürdőkről, s nem az odautalt betegekéről kívántam szólni, csak egészséges emberekről és az ezek által hasznosan használható hideg fürdősről; legyen ez utóbbi kád-, avagy folyamfürdő.

Önként következik tehát, hogy a test likaesainak tisztogatása végett használj hideg fürdőt — a gyógyfürdőtől eltérőleg — nem az egészség javítására, hanem annak fontartására szolgál s olyan szereppel bír az egészségre néve, mint a szobák naponkénti tisztogatása — a tiszta lég megtisztítására.

Fürdeni eszerint naponként kellene, vagy legalább többször, mint azt tenni szoktuk: még a téli időszakban sem volna ezt szabad elmulasztani, mert a fürdő hiányát kellek pótolhatnók a „tétől-talpig“ való mosakodás által. Ily módon bőrünk felülete — ne higyük, mint némelyek tartják, hogy elkényeztetnék, nem, csupán é r z é k e n y e b b é válnék a külső behatások, légvonat stb irányában; és ez érzékenység csak hasznunkra volna, mert a kivülről reánk következhető netáni betegségeket s bajokat korábban (tehát az óvatosság és gyógyítás szempontjából még jókor) észrevehetnők az érzékenyebb bőr felülettel, semmint ezt a munkás és alsóbb néposztály teheti. Kinek a szennytől bedugult és eldurvult bőrfelülete csak akkor lesz érzékeny a baj, vagy betegség iránt, midőn az a testben már föllépett s azt halálisan megtámadta.

Az tehát nem baj, sőt hasznos: ha a fürdés és gyakori mosás által a bőr tisztult esővecskái érzékenyek lesznek a külbemomások iránt, mert ez kétségkívül jó jele a kipárolgásnak és a lég behatolásának, melyek nélkül egészséges, ép szervezet nem is gondolható. A víz tisztogató erejével erőidézett érzékenység üdvös és jókora figyelmeztetőnké válik mindenkor a közeledő veszély ellen; s így nemesak helyes, de kötelességszerű dolgot teszünk, ha az évek minden szakában minél többször fürdünk; el nem felejtjük ekkor a szappan használatát, mely a bőr likaesáiban lerakodott faggyu és zsír-anyagok föloldására kiválóan alkalmas.

Sajnos azonban, hogy ezt csupán nyáron eszelekedünk, sőt akkor is csak azért, mert ugyszólván maga a természet hajt be minket a víz felé; nyáron ugyanis a nagyobb hőmérsék a test belsejében is nagyobb vérforgást idéz elő s ez által a kipárolgás is nagyobb mennyiségű nedvességet izzaszt ki bőrünk likaesain át, önként vágnak megtisztítatásukért s ösztönyszerűleg ébresztik föl bennünk a fürdők igénybevételét. — habár ilyenkor is még mindig csak azt szoktuk mondani: „még kell még ma fürdenem, mert nagyon melegem van.“

Különfélék.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a beállott második félévre előfizetéseikkel még hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert lapunk számaikat ezentul csak tényleges előfizetőinknek fogjuk megküldeni.

— A helybeli fürdőház és uszoda fölállítására érdeklében mult hó 28-án értekezletet tartott a lévai torna- és vívó-egylet, hol a fürdőház tervezete, illetőleg a költségelőirányzat fölötti tanácskozmányból kiünt, hogy a nevezett célra eddig összesen 76 részvényes iratkozott alá, azonban ennyi részvényt az öt-hatezer forintba kerülendő fürdőház és uszoda nem létesíthető. E hiányt pótlására az értekezlet elhatározta egy megfelelő hitelműveletet venni igénybe, mely ügy részletesebb megbeszélésére egy, legközelebb tartandó újabb ülés egybehívása kimondatván, addig is a torna- és vívó-egylet megbízott, hogy a fürdőház eszméjének valószínűsítésére minél több egyént megnyerni törekedjék, valamint a helybeli Bars is fölszólítottan határozatott, hogy a fürdőház ügyének előmozdításán lehetőleg közreműködjék. — (Részünkről szívesen tesszük meg, ami tőlünk e tekintetben megtehető, fön is tartjuk magunknak, hogy a fürdőház kérdéséhez legközelebb hozzájáruljunk. Szerk.)

— Kifüntetés. Öfelsége, a magyar király B r e z n y i k Jánosnak, a selmezbányai evang. lyceum igazgatójának, a közoktatás és a közjó előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül, a kir. tanácsosi címzet adományozta.

— Üdvözlő fölirat Kossuthnak. Honthmegye közönsége f. hó 4-én tartott közülésén, Ivánka Zsigmond indítványára, K o s s u t h Lajos nagy hazánkfiát, nyolczvanadik évének betöltése alkalmából egyhangulag üdvözölni határozta.

— Hymen. L u k á c s György, ipolysági törvényeszéki aljegyző legközelebb eljegyezte H é d e r v á r y Antal, ipolysági ügyvéd, kedves és szeretetreméltó leányát, G i z e l l á t.

— Nyitra megye e hó 2-án tartott tavaszi, rendes közülésén a bizottsági tagok tömeges számmal jelentek meg, amennyiben ez ülés tárgyai közé az a l i s p á n i székek helyettesítés útján való b e t ö l t é s e is fölvétetett. A népes ülésen megjelent bizottsági tagok által egyhangulag határozatba ment, hogy az alispáni széket S z a l a v s z k y Gyula nyitrai ügyvéd foglalja el.

— Ló statisztika Bars megyében. Az 1882. évben, megyénkben összeirt lovak létszáma: 13,992. Ezek közül: katonai szolgálatra alkalmasnak találtak 232 hátszló, 541 hámosló és 69 mállás állat, összesen: 842. — Katonai mozgósítás esetére ló-állítási helyekül kijelöltettek, a lévai járás és Léva város részére: L é v a; a garani, oszlányi járasok és Körmöczbánya város részére: Z s a r n ó c z a; a kistapolcsányi s verebélyi járasok részére: A r - M a r ó t h. A lovak beváltásánál fizetési helyül pedig K ö r m ö c z s z a b. kir. főbányaváros állapotott meg.

— Városunk értelmi osztálya jelentékeny számban gyarapodott a tudomány pályára készülő s az ország különböző tanintézetéről hazatért ifjú nemzedék által. Örömmel üdvözljük őket a családi tűzhelyenél s érdekléssel nézünk eléje azon társadalmi üdvös lendületnek, melyet az itthon szünetöző ifjuság a közjó egyik-másik ágában előidézni szokott. Reméljük, hogy az idén is megörvendeztetik közönségünket valamely jótékonyezelű mulatság, fölolvadás, vagy műkedvelői szini előadás rendezésével.

— Pályázat hirdettetik a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál üresedésben levő k e z e l ő - f ő e r d ő s z i, illetőleg előléptetés esetén egy I. oszt. e r d ő s z i állomásra, oly megjegyzéssel, hogy a kinevezendő szakközeg föladata leendő további intézkedésig az erdőhivatal kerületében teljesítendő üzemrendezési teendőik önálló végzése, miért is a pályázóknak az erdőrendezés terén teljes jártasságot kell kimutatniok. Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXV. t. cz. 36. §-ában föltételezett szakképzettségüket, az újonnan belépők pedig ezenfölül erős és ép testalkatukat, különösen jó látó és halló képességüket, megveivagy kinest. erd.-orvos által kiállított bizonyítványával, valamint életkoruk- s illetőségükről szóló anyakönyvi kivonattal s a magyar nyelv tökéletes bírását tanúsító okmányokkal fölszerelt kérvényeiket, f. évi aug. 10-ig a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz nyújtsák be. — Ez állomás javadalmi 800 (illetőleg 700) frtnyi évi fizetés, 350 frt lótartási, 20 frt írodai átalány, 42 árkos tűzifa járandóság, 10 kat. hold földi kedvezmény, szabadlakás, vagy annak hiányában a fizetés 15 százalékaival egyenlő lakpénz.

— Thaszáron f. hó 3-án, délután 4 óra tájban — előzetes tikkasztó hőség után — rendkívüli vihar dühöngött. Sűrű, sötét fölhök boríták be a légurt s az iszonyu dörgés és villámesattogás sűrűen követék egymást. Eközben a villám belesújtott egy pajtába, mely — dacára a zuhogó esőnek — földig leégett. Szerenese, hogy a villám-okozta tüzet sűrű zápor előzte meg, mert különben a tűz a dühöngő szélből szíva, nagyobb méreteket öltött volna. Így is már több helyen égett, a többi között a plébánia udvarán levő félszer is kezdett égni; de az égő zsaratnokot egy thaszári szellér, névleg K á p l á n József, a földélfeten tett merész ugrással, ártalmatlanná tette.

— A budapesti állami középipartanoda igazgatósága fölhívja mindazon szülöket és gyámokat, akik gyermekeiket a jövő tanévre a középipartanodába adni kívánják, hogy azokat az általuk választandó szakhoz tartozó valamely műhelyben, vagy gyárban, — az építészeti szakra készülőket pedig építkezéseknél helyezték el a nyári szünetre; mert ezután a fölvételnél a gyakorlati előképzettség is mind szigorubbán megkivántatik. Azon tanulók, akik valamelyik középiskola negyedik osztályának bevégezése után lépnek a középipartanodába, jogosítva vannak az egyéves önkéntességre.

— A magyarországi tűzoltókhöz a k e s z t h e l y i tűzoltó-egyesület elnöksége a következő fölszólítást intézi: „Kedves Bajtársak! Minthogy a f. évi aug. hó 12-én, K e s z t h e l y e n tartandó, kerületi szövetségi közgyűlésre kibocsájtott s hozzátok is megküldött meghívóhoz mellékelt „bejelentési ívet“ maig sem küldöttétek be, fölkérjük benneteket, sziveskedjétek azt ju-

Tárcza.

A lemondás dalaiból.

I.

Hogy emléked kitéptem szíveimből,
Oly árva, oly fásult e kebel;
Szép berek, hol madárdal nem esendül,
Melyet ősi ködfátyol főd el.
Szép reményim, arany tündérvárak,
Nem tudom, hogy merre tűntetek?
Lelkem olyan lankadt, olyan bágyadt,
Mint tört ágon a holt levelek.

Nem hevit a dicsőség szent fénye,
Mely előtt leonlám egykoron;
S ha kedvesem képe lenz élemben,
Ugy hiszem, csak gyótrót álmodom.
Hová tűntél rajongó szerelmem,
Elhamvadál, oltaratlan lélek?
Legszébb csillag — mosolygó agemben,
Lekullottál, tépett lomb gyanánt.

A nagy égre mezesküdtém volna,
Hogy emléked sűrű örmöm én. —
S im kibált, mint a mult tavasz bokra,
Bár új lomb még nem fakadt helyén.
Ényés eit, mint a patak árja,
Mely virágnak zeng szerelmi dalt, —
Mint a szellő epedő danája,
Mely zord pusztán árván, sírva halt.

A lemondás megtanítá lelkeim,
Hogy a nap porszemé mint lezen,
És a hó vágy, mely az égig lebben,
Mint hull vissza, halni esődesen. . .
A lemondás megtanított arra,
Mint kell gúnnyal földni sebeket,
Régi lángról szólni kacsagva,
Mig szívem a vágtyól megreped.

II.

Szép tavasszal jártam árnyas berekben;
Sugó lombbal, esőrgő habbal csevegtem.
Arra kértem a madárkát az ágon,
A kis pillét, mely ringott a virágon:
„Oh tanítsd meg árva szívem szeretni!“

Hervadt lomb közt jártam őszszal magamban,
Tört virágot vitt a kis hab alattam.
A madár szállt, szebb világba lebegve,
Tört fohászsom halkán, esdve követte:
„Oh tanítsd meg földült keblemet feledni!“

Vigasztalódj' árva kebleml!
Ha a szép nyár tova lebben
S kél a síró ősi szél:
Megal akkor virág, berek,
S száraz ágról sírva pereg
A halvány, halott levél.

III.

Ha nem éri hő nap esőjka,
Elhervad a halvány rózska,
Meghal némán, esődesen. . .
Nyarad elszállt, napod lemegy,
Adjén vigaszt csupán ez egy:
Meghalsz te is, kebleml. . .

Romváry Károly.

Szünidőben.

— Karcolat. —

Irta: K ü r t h y E m i l.

Az ebéd végéhez közeledik. Már csak a esemege van hátra: mosolygó eseresnye és vérpiros számóca. Sietnünk kell a bemutatással, mert egypár perc múlva kiürül a tagas, szellős ebédlő és vajmi nehezen tudnók összecsoportosítani a kis családot, melynek életéből egy-két vonást tollunk hegyére vettünk.

Az asztalfőt a m a m a foglalja el. Fialat, szép asszony, kinek vonásain nyomot hagyott ugyan a keblében lezajlott vihar (rövid három év alatt szülőit és imádot kis leánykáját veszíté el!), de kinek tüzes, fekete szeméből újra kezd derengni a remény hajnalának első, réveteg sugara és üde ajkaira el-elopózik már egy-egy félénk, bágyadt mesoly.

A háziasszonnyal szemben ül az a p a. Komoly férfi, ki a vész napjaiban szokatlan vidorságot erőltetett magára, hogy szeretett „öreg“-ét szórakoztassa, s most a derült verőfény beköszöntésekor visszamerül elméledő némaságába és áthatlan egykedvűségébe.

Az apa oldalán jobbra a 14 éves Ernő, balra a 12 éves Géza ül. A mama mellett a 9 éves Odón és a 7 éves Imre foglal helyet. A nagyok már atyjuk vezetésére utalvák, a kicsinyek pedig még az anya védszárnyaira szorulnak.

A fiuk egytől egyig örökölték anyjuk gyönyörű, fekete szeméit, szép metszésű, üde száját és egészséges, tiszta arczbőrt; atyjuktól pedig a gondolkozó homlokat. Mennyi hasonlatosság e négy gyermek-arcban, s mégis mennyi különbség!

Ernőnél megtaláljuk atyja komolyságát, hallgatagságát és tudnivalóit. Rendszerető a pedansságig, takarékos a fukarságig, szorgalmas, önértetes, akarat-erős. Bizonyítványában, melyet egy hét előtt hozott haza, nem látni mást „jeles“-nél. Rubái közt, melyeket évközben kapott, nem találai szennyest és rongyosat.

Egy forintnyi havi pénzéből szüleinek és testvéreinek csinos ajándékokat hozott haza, mert öneki mindig van pénze, soha sincs kiadása . . . ha csak az utcasarkon nyomorék koldust nem pillant meg, kinek feléje nyújtott tenyerébe soha sem mulaszt el lopva néhány krajczárt esusztatni.

G é z a merő ellentéte. Könnyelmű a kétségbeejtésig. Pajkos, mint egy kis ördög. Havipénzéből a hónap 5-én egy krajczárja sincs. Két öltözet ruhát sokkal gyorsabban koptat el, mint bátyja egyet. De azért szíve és esze helyén van. Ha szamaras kéréjén kimegy az erdőbe, leszáll a part előtt, hogy ne fárasssa a szegény parát. Ha bizonyítványát kéri elő, nem kell pirulnia: csupa „jeles“ van abban is . . . kivéve egy „elég-séges“-t, mely — ha jól tudom, — a magaviseletre vonatkozik. Hogy is lehetne ettől a nyugtalanul pezsgő, egészséges, élénk, piros vértől követelni, hogy szenvtelen nyugodtsággal üljön órahosszat a tinfaltos padjában, mikor a nap oly pompásan süt be a tanterem ablakán, az utszai verebek oly gunyolódva esiripelnek a párkányon és az akácfa lombos fejét oly pajkosan hímáolja az enyelgő szellő! Aztán meg, maradjon mozdulatlanul helyén az, aki tud, mikor látja, amint két izmos ripók hogyan püföli kegyetlenül azt a vézna, gyáva, nyomorult zsidógyereket . . .! Neki közbe kell ugorni s villogó szemekkel, összeszorított öklével rendszeren ki is szabadítja sarokba szorított védcenzét. Hjah persze, ilyenkor tönkre megy az új kabát . . . és a „jeles“ klasszifikáció.

O d ó n az egyetlen szőke a családban. Kedves keveréke a két nagyobbnak. Szelid, mint Ernő, pajkos, mint Géza; rendszerető, mint amaz, meggondolatlan, mint ez. Szív, ész, szorgalom nála is a legszebb reményekre jogosít. Bizonyítványával ő is méltán dicsékszik. Persze ő még nagyon kicsi. Előtte nincs nagyobb tekintély, mint az ő „nagy“-bátyja. Ernő is vonzóbb példa, mint kisebb bátyja, Géza.

I m r e a legkisebb Neki még nincs bizonyítványa. Nincs még havipénze. Az egész gyermek: sugárzó szem, hullámzó, fekete fürtös haj és egy mosolygó száj. A többi elenyészik ezek előtt. És elenyészik, elmerül, megsemmisül minden e szemek tekintete, e haj hullámszája, ez ajkak mosolya előtt. Oly sötét az a két szem, mint az éjféli, s mégis oly ragyogó, mint a déli nap! Hajának hullámszája oly végtelen messzeségre sodorja lel-

lushó 15-ik napjáig annálisinkább beküldeni, mert a később jelentkezők részére — enu lakást (fürdőhely levén városunk), sem pedig vasúti menetdíj-kedvezményt nem biztosíthatunk Bajtársi üdvözléttel. — Dr. Lipp Vilmos elnök, Póltz Pál titkár.

— A világ aratási kilátásai. Franciaországban az aratás gyöngébb lesz, mint a tavali, szükséglet pedig ugyanannyi lesz, mint a múlt évben. — Algír nem lesz kénytelen importálni, minthogy a termés jó. — Oroszországnak a tavalihoz képest csak háromnegyed termése lesz. — Spanyolországban defizitre van kilátás. — Svájc és Belgium közép termésre vár. — Orosz- és Törökországban a termés kevésbé kielégítőnek ígérkezik; tehát a két állam kevesebb gabonát fog exportálni, mint tavali. — Amerika nem vár ugyan oly jó termést, mint 1882-ben, de azért ugyanannyit fog exportálni, minthogy a régi államok nagyok. — Anglia mintegy 5 millió hektoliterrel többet fog importálni, mint tavali. — Magyarország pedig az eddigi kilátások szerint, főléslége lesz az idei termésben.

— Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hét első felében napossal változó, hűvös idő várható, gyakoribb esőkkel; második felében derűs és szárazabb meleg lesz. — Sorsjátékot rendez a fővárosi állatkert, melynek sorsjegyeit most fogják szétküldeni; a nyeremények tárgya több száz különféle értékes áru lesz. — Arany János szobrára eddig 59,154 frt, 59 kr gyűlt össze. — A földközi tenger folytonosan hátrál és annyira kisebbedik, hogy évtizedek, vagy egy-két évszázad múlva Velence sem lesz többé a „lagúnák városa“, szárazföldi község lesz belőle. — A legmagasabb fekvésű vasutak Amerikában vannak, így pl a Callao és Oregán között elhuzodó perui vasútvonal 4778 méter magas, tehát csak 50 méterrel alacsonyabb, mint a Montblanc hegy Európában. — Bécsben a császári kabines tickos levélátírása most egy magyar tudós, Marczali Henrik tesz Öfelsége különös engedélyéből tanulmányokat, a II. József császár korát tárgyzó, nagy művéhez való felhasználás végett. — Szétszakította a hajóhidat Esztergomban f. hó 2-án több leuszó tutaj, szerencsére emberáldozat nélkül. — A bécsi rendőrség 2817 emberből áll, a rendőrigazgatás költségei 2,377,713 frtra ruznak, a rendőrség előtt a múlt évben több, mint 230,000 ember ügye tárgyalatott. — Bécs népessége jelenleg: a lakosság száma 1,138,913; van a városban 941 kávéház, 3028 vendéglő és 1194 pálinkásbolt. — Éhínség, különösen árvízveszélyek netáni bekövetkezhető esetére nagymennyiségű kondenzált (sűrített) tejet tart készletben Poroszország, hogy szükség esetére ez ételanyagot könnyen szállíthassa oly helyekre, melyek a vész idején a tehenészetre nézve megközelíthetetlenek. — A közös vámvédelemből a f. év első negyedében Ausztria 13,724,721 frtot, Magyarország 3,372,047 frtot és Bosznia 11,543 frtot vett be. Magyarországon ugy az arany- mint az ezüst vámbevételek emelkedtek. — A kolera nagy mérvben kúttott Egyiptomban s rohamosan terjed Európa felé, hol a tengeri kikötőknél most erélyes óvintézkedéseket alkalmaznak. — A fillokszéra már nemcsak a szőlőteleken folytatja pusztító hadjáratát, hanem már a kukoricán is tanyát ütött.

künnel, mit könnyű sajkát a tenger apálya... s ott reng mosolygó szigetek és feneketlen örvények közt az anyai szív reménysajkjája is!... És az a mosoly! Így mosolyoghatott a gyermek Mózes, mikor megtalálták a Nilus partján, így mosolyognak Ráfael mester angyalkái... így mosolyog a megtestesült ártatlanság!

Ebéd fölött mély esend uralodik. Könnyben uszó szemekkel tekint az ifjú mama egyikről a másikra. Minden pillantását a biztató remény, minden kinyírt az aggódi ima küldi keble mélyéből, hogy „ezekben“ lehessen édes kárpótlása a keserű veszteségekért, öröme a sok fájdalom után.

Kifogástalan fegyelem — az aparészéről — tette lehetővé, hogy ezen örökké csacsogó ajkak hallgatnak és csak az evés kellemes kötelességével bajlódnak. — Tartásuk katonás, evésük tiszta, gépies... nem is hinné az ember, hogy esztalán gyermekek ülnek előtte, ha a szemek nem árulkodnának.

A mama fölemelkedik s ezzel jelt ad a fölkeléshez. Az eddig oly esendes társaság, mintegy forgószelet következtében, egy esomóvá gomolyodik. A férj megöleli feleségét. Ernő tiszteletteljesen kezét esókol. Odön szeliden átkarolja anyja derekát. Imre székre áll, hogy ugyanazt tehessen atyjáival és Géza tombolva kettéválasztja őket, lezibálja magához majd az egyik, majd a másik fejét és forró, czuppanó, édes esókokat nyom szájukra.

Aztán kirohan a kis társaság. Egy szempillantás alatt be vannak fogva a „parádés szamarak“ (mint a kis Imre mondja). Ernő mellé Odönke szegődik. Géza kárejára a kis Imre kapaszkodik.

— Okosan gyerekek! — kiált utánuk az aggódi anya.

Es elindul a négy esacsi, vigan robogtatva a két-kerekű járműveket; hallatszik még távolról is a esengő gyermekkaezaj, minden zökkenést követve. Hallatszik a vig nóta, a vérmes tervezgetés, a nógató biztatás.

Elhangzottak a gyermekhangok, a koeszöröz zaja; és a két szülő, még akkor is ott áll az erkély párkányához támaszkodva. A légtér bárányfelhők repkednef, túlról átkékell a prandorf hegylánc, lágy szellő a rétek szénaitat hozza föl és egy ragyogó könyesepp hull az erkély alatt nyiló thearózsa kelyhébe...

Apróság. Házassági vizlés. Egy éltos férfi igen fiatal leányt vett nőül. Ismerősei emiatt észlelődvé kérdezték tőle: miért nem vett legalább korához illő feleséget? — „Éh, — felelt az öreg. — ha már savanyu almába kell harapnom, legalább olyat választok, mely kívül piros.“

Tanügy.

Iskolai Értesítők.

I

A lévai kegyes-tanítórendi, 6 oszt. nagygymnáziumban a rendes tantárgyakat előadta 6 kegyesrendi és 4 világi tanár. Vallástaniat a nem róm. katolikus tanulók saját lelkészeiktől nyertek. A melléktantárgyak oktatását (francia-nyelv és ének) két melléktanító végezte.

Statisztikai adatok a tanulókról:

1. A tanulók száma az év végén 198 volt, kik közül nyilvános t. 190, magántanuló 8.

Vallásra nézve: r. kath. 123, hely. hitv. 20, ág. 18, Mózesitű 37. — Anyanyelvre nézve: magyar 155, német 20, tót 23. — Honosságra nézve: lévai 78, bars-megyebeli 69, az orsz. egyéb vidékekről való 50, a monarchia más feléből való 1.

2. A tanulási eredmények áttekintése: Jelen eredménnyel fejezte be a tanévet 19 tanuló, jó eredm. 31, elégséges eredm. 94. — Főlléphet a jövő tanévre magasabb osztályba 144, javító-vizsgálatot tehet 36, osztályismétlésre utasított 18.

3. Ösztöndíjas tanuló volt 5, kik összesen 488 frt ösztöndíjban részesültek.

4. Egészségügyi állapót tekintetében a hat osztály növendékei közül a tanév alatt beteg volt: könnyű jelleggel 67, súlyos jelleggel 13.

5. Erkölesei állapot: Jó magaviseleti osztályzatot nyert 83, szabályszerű magavis. osztályzatot nyert 103, kevésbé szabályszerű 4. Egyszerű fegyelmi eljárásban részesült 13, súlyosabb fegy. eljárásban 5.

A tanári- és ifjusági könyvtár, valamint a tanzer- és eszközgyűjtemény jelentékenyen gyarapodott ez évben, részint ajándékozás, részint beszerzés által.

A jövő 1883-84. tanév kezdete: a nyilvános tanulók főlvétele aug. 29-től szept. 3-ig fog történni.

A gondal szerkesztett és szép eredményről tanuskodó „Értesítő“-ben egy, gondos szorgalommal és alapos tanulmányokkal írt irodalomtörténeti értékezést találunk „A XIV. Lajos korabeli drámairodalom (Cornéille és Racine)“ ezimen, Travnik Zsigmond világi tanártól.

II.

A „Paulai szt. Vinczéről“ címzett lévai rom. kath. leánytanodában a lefolyt, 1882-83-ik tanévben 6 nővér — mint rendes tanítónő vezetése alatt oktatásban részesült összesen 294 növendék, ezek közül volt az első osztályban 122, a 2-ikban 86, a 3-ikban 26, a 4-ikben 32, az 5-ikben 18 s a 6-ikban 10 növendék. Vallásukra nézve: 250 róm. kath., hely. hitv. 6, ágost. hitv. 7, héber 31. Származásra nézve: 257 lévai, 37 vidéki. Kimaradt 7, meghalt 2.

A tanév kezdődött 1882. szept. 4-én és befejeztetett 1883. jun. 24-én. A tanév folyamában az egészségi állapot kedvező volt, betegségokozta hosszabb mulasztások nem történtek.

A jövő iskolai tanév szept. 1-én nyílik meg, a beiratások ugyanazon hó első hetében történnek.

A tanintézetbe lépő I. és II. oszt. róm. kath. növendékek tandíj fejében 3 —, s a más vallásúak 4 frtot fizetnek egész évre; a III. és IV. oszt. rom. katolikusok 4 —, s a más vall. 5 frtot, az V. és VI. oszt. róm. kath. növendékek 6 —, s a más vall. 8 frtot. — Vidékiek minden osztályban annyit fizetnek, mint a nem katolikusok.

A kisedővodában a díj egészévre 1 frt.

Az iskolai takarékpénztárak köréből.

Tisztelt szerkesztő urat kérem: szíveskedjék az ügy érdekében az ez évi iskola takarékpénztári eredményt — osztályomból — becses lapjába fölvenni.

A lefolyt évben osztályomban 53 tanuló közül 29 megtakarított 23 frtot.

Hat éven át szakadatlanul kezelvén az iskolai takarékpénztárt, mely hosszú idő alatt szerzett tapasztalataimat hatalmas érvektől használtam föl az iskolai takarékpénztárak behozatalának czélszerűsége mellett; de ezeket ez alkalommal ismét fölhozni fölöslegeseknek tartom s csakis azokra akarok még reflektálni, amelyeket a lefolyt tanév alatt hallottam fölhozn: az iskolai takarékpénztárak ellenzői részéről.

„Fölülről kell kezelni a takarékoskodást“, mondják ok. Ez nem helyes argumentum, mert „amit Jancsi meg nem tanul, azt János sem tudhatja“. Az a-b-c-én kell kezdeni, hogy valaki a magasabb állásba is följusson; a püspök a káplánságon, a generális a közlegénységen... kezdte el. — Egyébként már a föbb emberek is kezdenek az iskolai takarékpénztár intézményével megbarátkozni.

„Hogyha minden tanuló nem takarít, nincs értelme az iskolai takarékpénztáraknak“, hozza föl a másik. Aki így okosodik, annak még kevés fogalma lehet az iskolai takarékpénztár nemes intenzioiról, mert akinek nincsen pénze, az nem is tékozolhat, nem nyálankodhatik, tehát eo ipso takarékoskodik: míg ellenben, akinek pénze van, az — ha nem tud vele hasznosan bánni, elkölti haszontalan dolgokra, vagy eljuttassa

hazárdjátékokra. Az iskola feladata tehát: hogy az iskolai takarékpénztár által a gyermeket józanul takarékoskodni megtanítsa gyakorlatilag is.

Akadtt olyan kolléga is, aki nem átalotta azt mondani, hogy az iskolai takarékpénztárak elterjedésének legfőbb megakasztója: maga az ügynek kedvezményezője, annak buzgó apostola, Weisz Bernát F. ur ömagysága!, mert ő minden áron forezizozza ezt, mit a tanítóság megun és azért nem hozza be. Ebben nagy tévedés van, mert minden új intézmény életbeléptetése nagy nehézségekbe szokott ütközni, mert félnek az újítól. Ugy vagyunk ezzel is, mint például az Eötvös-alappal; pedig ez csakugyan kizárólag a tanítók érdeke s anyai fáradozás, ügybuzgóság daczára mégse megy egy, amint azt az ügy fontossága megkiváná. Vegyük csak a megyei tanszermuzemokat, még el se kezdték, pedig már két esztendője az országos tanítói gyűlésnek stb. Hát biz az nálunk a leg több új eszmével ugyan. Hát ha még azoknak megteremtői se tudódnék vele, ugyan mivé lennének! Elakadnának. Tudom, azt szeretnék sokan, az ellenzékieskedők, sőt maga afölzszólaló is.

Végül még azt is hallottam, hogy nem azért szegényedik és pusztul fajunk, mintha eléggé takarékosak nem volnánk, hanem azért, mert dolgozni nem szeretünk, keleti faj vagyunk. Ez sem helyes érv, mert akinek csak egy kis tapasztalata van e téren, beláthatta, hogy a magyar ember aránylag többet keres be munkájával, mint bármely más nemzetiségű ember. En ezt évek hosszú során át úgy tapasztaltam.

Abban a faluban, ahol én a nagy szünidőt tölteni szoktam, az egyik uraság magyar aratókat, a másik tótokat fogad föl. A magyarok aránylag háromszor annyit végeznek el, mint a tótok, és mégis a tótok háromszor annyit visznek haza keresetükből, mint a magyarok, ami onnét van, hogy a magyarok nem tudnak úgy gazdálkodni, mint amazok; esznek isznak, még szét is osztanak boldognak, boldogtalannak. Aztán már kora tavasszal mindenből kifogyván, megszorulnak s az uzorások körme közé kerülnek, akik tönkre teszik őket.

Míg ellenben, ha az iskolában megtanultak volna takarékoskodni, mi ha vérükbe átment volna, bizonyára takarékosabbak is volnának, mint most.

Budapesten, június 25, 1883. Kálnay Nándor.

Közgazdaság.

A gabonaszemek növeése az aratás után.

Nő-e a gabonaszemek szilárd része az aratás után, ha a gabona a teljes megérés előtt aratott?

E kérdés fölött már sokat vitatkoztak a mezőgazdák és molnárok. Némelyek azt állítják, hogy a zöld állapotban levágtott gabona tovább nő s kifejleszti szemeit, épügy, mintha teljes megéréseig a táblán hagyták volna.

Jordán, a „Pennsylvanian State College“ tanára, kísérleteket tett ebben az irányban s gabonát az érés különböző stádiumaiban vágatott s egy részből mindig azonnal kiszedte a szemeket, a többit ellenben a kalászon hagyta, hogy megszáradjon. Aztán megmérte e kalászon szárított szemeket s összehasonlította egyéb érettségi stádiumokban levő szemekkel. Azt tapasztalta, hogy a bizonyos időpontokban, éretlen állapotban levágtott magvak súlyban 22%-ot nyertek, míg a később levágtott kalászosok szemei súlyukban nem változtak.

Irodalom és művészet.

780 magyar népdal zongorára. A „Magyar-Dal-Album“-ból, mely a magyar népdalok egyetlen folyamatosan lévő, zongorára alkalmazott egyetemes gyűjteménye, megjelent a IV-ik kötet 9-ik füzeté is a 761-780. számú, következő dallamokkal: 1. Patyos a kurucz. 2. Pásztor vagyok az alföldön. 3. Pesti kaszárnya. 4. Piros alma gömbölyű. 5. Piros a te kendőd. 6. Rég elhullott levele. 7. Sikos a hó, szalad a szán. 8. Szállj le huszár a nyeregből. 9. Száraz ágra száll a gerle. 10. Szereti a hal a vizet. 11. Szeretlek, szeretlek angyalom. 12. Szeretlek kedves rózsám. 13. Széles az én kedvem ma. 14. Szép a hajnal pipi-piros nyílása. 15. Szép a világ, édes az élet. 16. Szépen mosolyg a nap. 17. Szintelen, színtelen. 18. Szittyva vitézek. 19. Szól a lélekharang... 20. Szól a világ, mit hajtok rá. — A „Magyar Dal-Album“ IV. köteté ismét 10 havi füzetben jelenik meg és pedig 200 dallamtartalommal. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr, félévre: 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legzészerében postautalványon a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalhoz Győrbe intézendők.

Magyarország függetlenségi haroza 1848-49-ben ezim alatt Geliich Rikárd honvéd tábornok által írt történeti jeles műből most jelent meg az 5-ik füzet. Ára 40 kr. A havonként 2 füzetben megjelenő műre előfizetheti: 1/2 évre, azaz 6 füzetre 2 frt. 40 kr, — 1/2 évre, azaz 12 füzetre 4 frt 80 krral, Aigner Lajos kiadóhivatalában, Budapestben.

Az Ország-Világ legutóbbi füzeté újra arról tanuskodik, hogy a lap a leglányháb időszakban is általános érdekeltséget — a közönség részéről, — s figyelmet — az írók részéről — tud keltetni. Hiába áll be a saison morte, hiába lépnek föl ebben olyan izgalmas események, mint jelenleg a tiszta-eszlári; az „Ország-Világ“ halad a maga útján, az irodalom és művészet barátainak elismerő nyilatkozatai és szerencse-kívánatai mellett. — Ajánljuk e kitünő képes lapot t. olvasóink figyelmébe, mert a nyári délutánokon, a hó nap elől hús homolyba rejtözve, nem találhatunk kellemesebb szórakozást, mintha e szép lapot olvassuk. Előfizetési ára évnegyedre 1 frt 50 kr, félévre 5 frt, egész évre 10 frt. Előfizetheti: a kiadóhivatalban, Wilkensk és Waidl könyvnyomdájában, koronaherezgetuza 3. szám.

Szerkesztői üzenetek.

— A. — K.-nak. Fűss. Lapot és magánlevelet küldtünk, megkapta-e?

— W. — J.-nek. Ipóltság h. Vette levelünket? Hiszszük, hogy ha annak tartalmát figyelembe veszi, több és jobb lesz az eredmény.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

1777/1883.

Arverési hirdetményi kivonat.

III.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Foltin** Julianna lévai lakos végrehajthatónak néh **Dékay Mihályné** szül. Styasznai Anasztázia végrehajtást szenvedő elleni **75 frt** tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében Dékay Mihályné sz. Styasznai Anasztázia a társulajdonos Kucsera szül. Galambos Zsófiának a lévai 1247. sz. tjkben A + 1. sorsz. alatti **fekvőségükre** és az azon épült 693. összeírási számú **lakházukra 730 frt** o. é., továbbá Dékay Mihályné szül. Styasznai Anasztázia a lévai 1297. sz. tjkben A + 1. sorszám alatti **fekvőségére 32 frt** o. é. továbbá az A + 2 sorszám alatti **fekvőségére 131 frt** o. é. végre az A + 3. sorszám alatti **fekvőségére** az árverést **144 frt** ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi **szeptember hó 12-ik** napján délelőtti 10 órakor **Léva mezővárosában** a kir. telekkönyvi iktató hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának **10%**-át vagyis a lévai 1247 ivlen az A + 1. sorsz. alatti fekvőségre **73 frt** o. é. a lévai 1297. sz. tjkben az A + 1. sorszám alattira **3 frt 20 kr** o. é. az A + 2. sorszám alattira **13 frt 10 kr** o. é. és az A + 3. sorszám alattira **14 frt 40 kr** o. é. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

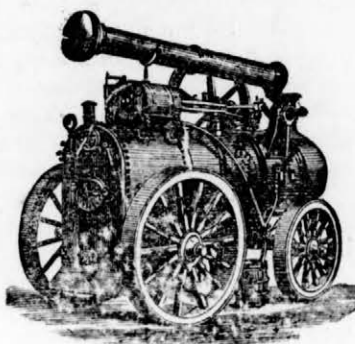
Kelt Léva, 1883. évi június hó 16. napján. A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. 175.

Gyenes József, kir. járásbíró.

176 10-5.

ROBEY & COMP.

BUDAPESTEN, IX. kerület, Üllői ut, 35. szám alatt.

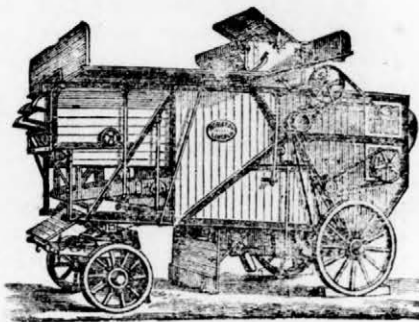

ajánlják országsszerte legjobbnak ismert

tűzanyagot megtakarító szén-, fa- és szalmafütésre berendezett

gőzmozdonyait,

felülülhatlan és bármely időjárás viszontagságainak legjobban melő egfel

vasgerendás eséplőgépeiket

szabadalmazott magán etetőzerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek ugy Magyarország elsőrendű uradalmi- és gazdától származó s gőzcséplő készleteink rendkívüli nagy munkaképességéről és utólréhetetlen tartósságáról szóló bizonyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat. kívánatra bérmentve küldjük.

K L A I N Ö D Ö N

FÜSZERKERESKEDŐ LÉVÁN,

(m. kir. dohánytőzsde, löpor- és játékkártyaeladás, saját házában, a főpiacz-téren.)

ajánlja:

a nála kapható legfinomabb **Cuba-kávét**, eddig kilónként **2 frtért**, most **1 frt 80 krért**. — **Rio-Lavai** a „triestiiek zöldkávét” kilónként **1 frt 50 krért**, — **Blocker** valódi hollandi **Cacao-porának** nála levő főraktárát.

Brázay Kálmán által javított Sósborszesz raktárát.

Legfinomabb pipere-zappanokat,

Fehér és színes **viaszgyertyákat** templomi használatra és tetmetkezési szertartásokhoz,Mindennemű **fegyverek** és ezekhez tartozók raktárát.Továbbá **biztosítási főlvételeket** eszközöl **tűz- és jégkár ellen**, valamint az ember életére is, mérsékelt díj mellett: a165. 3-2. „**Riunione Adriatica di Sicurtà**” és a „**Foncière**” pesti biztosító intézeteknél.Megrendeléseket elfogad a **CLAYTON és SHUTTLEWORTH** cég elismert és kitünő**gazdasági gépeire.**Minden árucikket **mérsékelt árjegyzék** szerint számít és a pontos szállításról gondoskodik.Mindennemű **fűszereit** a legjutányosabb árakon! 177. 3-3.Cséplőgépeket, (kézi és erőhajtás-
ra, szalmarázóval,
rostával és tisztítókészülékkel,) valamintJárgányműveket, (1—6löröre)
szilárdan és

szállításra alkalmazva — mint különlegességeket gyárilag készít, — s az elismert kitünő szerkezetért és munkaképességért kezeskedve, — olcsó áron szállít

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA,

Bécs II. Praterstrasse Nr. 66.

A gyár (Frankfurt a. M.) több — mint **100** éremmel és oklevéllel van kitüntetve majd minden államból.Az általunk Magyarországra szállított **Cséplőgép-készletekről** több száz bizonyítvánnyal, — valamint részletes leirással és az árak jelzésével illusztrált **Árjegyzékek** kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. 178. 15-13.

Alkalmos ügynökök elfogadtatnak.

Viszontelárusítóknak magas rabbat engedtetik.

Minek PESTRE?

Minek BÉCSBE?

mikor nálam minden előpenz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre.

HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-

G É P E T

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi ezélokra 5 évi jótállásom mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Öreg gépek becséréltetnek, vagy igazittatnak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedésében
Léván.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

„STEFANIA

Koronahercegnő
forrás.”Triest, 1882
arany érem.

Szénsavdus természetes égv. asztali víz, hathatósan bizonyult a légzési szervek és gyomor bántalmainál.

Kutvállalat **Kahi és társa** Krondorfban

Carlsbad mellett.

Főraktár Budapesten: Emmerling és Rabsehnál (ezelőtt Radoczay és Bányay) Korona herceg-utca 11. sz., a fűszer-, csémege- és nagybani ásványvíz kereskedésben. Árjegyzékek kívánatra bérmentve. Mindennemű megrendelések legpontosabban eszközöl-
tetnek. 180. 10-6.